

P R E M I D ' A R Q U E O L O G I A

MEMORIAL JOSEP BARBERÀ I FARRÀS

Dotzena edició

**Arqueologia del vi
a l'època romana.
Del cultiu al consum
Marc teòric i epistemològic**

ANTONI MARTÍN I OLIVERAS

SOCIETAT CATALANA D'ARQUEOLOGIA

Barcelona 2015

© de l'original: Antoni Martín i Oliveras

© de l'edició: Societat Catalana d'Arqueologia

C/ València, 225, àtic 3a - 08007 Barcelona

Fotografia de coberta: *Pompeii Vitis*, de Leticia Sierra Díaz (2007)

Reservats tots els drets de reproducció.

Imprimeix: Service Point

Dipòsit legal: B 25664-2015

ISBN: 978-84-939254-7-5

Impress a Espanya/Printed in Spain

Sumari

Agraïments	9
Pròleg	11
1. Introducció	15
2. Aspectes teòrics i epistemològics	21
2.1. Objectius de la recerca	21
2.2. Concepte i mètode	23
2.3. Les fonts literàries, la iconografia i l'arqueologia	25
3. Aspectes paleoambientals i geoarqueològics	29
3.1. Clima i paleoclima	29
3.2. Geomorfologia i arqueomorfologia	44
3.3. Cadastre i centuriació	45
3.4. Tipus de terres, traces i identificació de paleosòls	50
3.5. Pedologia i edafologia	52
4. Aspectes vitícoles	59
4.1. Preparació del terrer i llaurat	59
4.2. Morfologia i fisiologia del cep	61
4.3. Sistemes de plantació	62
4.4. Tècniques de propagació i renovació de la vinya	64
4.5. Configuració dels camps	68
4.6. Sistemes de conducció	71
4.7. Sistemes de poda	72
4.8. Caracterització de varietats de raïm antigues	74
4.9. El cicle de la vinya	81
5. Aspectes vinícoles	85
5.1. Verema	85
5.2. Trepitjat	86

5.3. Premsada	88
5.4. Recol·lecció	88
5.5. Transvasament	88
5.6. Fermentació	90
5.7. Vinificació	93
5.8. Envelliment	101
5.9. Tipus de vins	107
6. Aspectes tecnofuncionals	109
6.1. La premsa de biga romana	110
6.2. Altres aportacions tècniques i tecnològiques	141
7. Aspectes econòmics	171
7.1. Models teòrics	171
7.2. Macroeconomia <i>versus</i> microeconomia	172
7.3. Teoria de la producció	174
7.4. Models econòmics, economètrics i predictius	183
8. El procés productiu vitivinícola	185
8.1. Rendiments	187
8.2. Costos	189
8.3. Economies d'escala	194
9. Aspectes comercials	195
9.1. Escala de productivitat	195
9.2. <i>Amphorae</i> i vi <i>Tarraconense</i>	199
9.3. Estudis amfòrics	203
10. Aspectes ideològics	209
10.1. Bé de prestigi <i>versus</i> bé de consum	210
10.2. Vi i religió. Origen i evolució del culte al <i>Liber Pater, Dionysos</i> i <i>Bacchus</i>	211
10.3. Festivitats i celebracions relacionades amb el vi	215
Conclusions	223
Bibliografia	227

Preu soci: 19€; preu no soci: 27€.

http://www.scarqueologia.com/?page_id=10